

HANTERING OCH IMPORT AV EXPLOSIVA VAROR

Sprängämnesinspektionens föreskrifter (SÄIFS 1989:8) om hantering och import av explosiva varor med ändringar i SÄIFS 1997:5 och 1998:4

UPPHÄVD

Sprängämnesinspektionens författningssamling

Sprängämnesinspektionens föreskrifter om hantering och import av explosiva varor;

SÄIFS 1989:8

Utkom från trycket den
1 juli 1989

beslutade den 20 april 1989.

Med stöd av 3, 5, 8, 21, 23 och 41 §§ förordningen (1988:1145) om brandfarliga och explosiva varor föreskriver sprängämnesinspektionen följande.

1 kap Inledande bestämmelser

1.1 Tillämpningsområde

Dessa föreskrifter gäller hantering och import av sådana explosiva varor som avses i 8 § förordningen (1988:1145) om brandfarliga och explosiva varor.

Intill dess sprängämnesinspektionen föreskriver annat skall bestämmelserna om explosiva varor i lagen (1988:868) och förordningen (1988:1145) om brandfarliga och explosiva varor samt dessa föreskrifter tillämpas på organiska peroxider som innehåller mindre än 40% mjukningsmedel, såvida inte annat angivits för viss peroxid^a.

Anm: Av 2 § i SÄIFS 1989:3 framgår att för sådana brandfarliga varor som samtidigt utgör explosiva varor skall enbart bestämmelserna om explosiva varor i lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor och med stöd av lagen meddelade föreskrifter tillämpas.

1.2 Ordförklaringar och förkortningar

I dessa föreskrifter har följande uttryck nedan angiven betydelse:

Uttryck

Betydelse

Huvudslag:

I.	Indelning av explosiva varor i huvudslag (huvudgrupper): Sprängämnen och tändämnen, såsom blyazid, dynamit, hexogen, nitroglycerin och trotyl
II.	Drivämnen (krut), såsom röksvagt krut, kompositkrut och svartkrut, samt pyrotekniska satser
III.	Ammunition, såsom hagel- och kulpatroner, patroner för slaktmasker samt laddade patronhylsor, granater, bomber och minor
IV.	Tändmedel, såsom sprängkapslar, tändhattar, tändrör och stubin
V.	Pyrotekniska varor, såsom fyrverkeripjäser och knallpjäser samt pjäser för rökstring

- Klasser:* I FN-systemets indelning av farligt gods i klasser utgörs klass I av explosiva varor
- Riskgrupper:* Enligt FN-systemet indelas de explosiva varorna i följande riskgrupper:
- 1.1 Varor med risk för massexplosion (explosion som påverkar så gott som hela mängden praktiskt taget ögonblickligen)
  - 1.2 Varor med risk för splitter (kaststycken) men utan risk för massexplosion
  - 1.3 Varor med risk för brand och antingen en mindre risk för en tryckvåg eller för splitter (kaststycken) eller bådadera men utan risk för massexplosion:
    - a) varor vilkas förbränning ger upphov till avsevärd strålningsvärme, eller
    - b) varor vilka brinner efter varandra och ger upphov till mindre verkningar genom tryckvåg eller splitter (kaststycken) eller bådadera
  - 1.4 Varor vilka endast uppvisar obetydlig risk i händelse av antändning eller initiering under hantering. Verkningarna är i stort sett begränsade till förpackningen, och inget utkast av splitter av betydelse kan förväntas. Brand utifrån får inte förorsaka massexplosion.
  - 1.5 Mycket okänsliga ämnen med risk för massexplosion (mycket liten sannolikhet för initiering eller för övergång från brand till detonation under normala hanteringsbetingelser). Ett minimikrav är att de inte får explodera vid provet med yttre brand enligt FN:s testbatteri.
- Samhanteringsgrupper:* Enligt FN-systemet indelas explosiva varor i följande samhanteringsgrupper:
- A. Tändämne
  - B. Vara som innehåller ett tändämne och inte har två eller flera verksamma, av varandra oberoende säkringar
  - C. Krut (utom svartkrut) eller annat deflagrerande explosivämne eller vara som innehåller sådant explosivämne
  - D. Sprängämne, svartkrut eller annan vara som innehåller sprängämne, i samtliga fall utan tändsystem och utan drivladdning, eller vara som innehåller ett tändämne och har två eller flera verksamma, av varandra oberoende säkringar
  - E. Vara som innehåller ett sprängämne, utan tändsystem men med drivladdning (utom sådan som innehåller en brandfarlig vätska eller gel eller hypergola vätskor)
  - F. Vara som innehåller ett sprängämne med eget tändsystem, med drivladdning (utom sådan som innehåller en brandfarlig vätska eller gel eller hypergola vätskor) eller utan drivladdning
  - G. Pyroteknisk sats eller vara som innehåller en pyroteknisk sats, eller vara som innehåller en lyssats, brandsats, tårgassats eller röksats och ett annat explosivämne (annat än en vattenaktiverad vara eller en vara som innehåller vit fosfor, fosfider, ett pyrofort ämne, en brandfarlig vätska eller gel eller hypergola vätskor)
  - H. Vara som innehåller både ett explosivämne och vit fosfor

- J. Vara som innehåller både ett explosivämne och en brandfarlig vätska eller gel
- K. Vara som innehåller både ett explosivämne och ett giftigt kemiskt ämne
- L. Vara som består av eller innehåller explosivämne, där en särskild risk föreligger (t.ex. beroende på vattenaktivering eller på närvaro av hypergola vätskor, fosfider eller ett pyrofort ämne), vilken kräver isolering av varje enskild typ av vara
- S. Vara som är så förpackad eller utformad att alla farliga verkningar genom vådatändning begränsas till förpackningen, såvida denna inte har skadats genom brand, i vilket fall alla verkningar av tryckvåg eller splitter (kaststycken) blir så begränsade att de inte väsentligt hindrar eller omöjliggör brandbekämpning eller andra åtgärder i förpackningens omedelbara närhet.

I dessa föreskrifter används följande förkortningar:

- SIND-FS 1983:2 SÄIs kungörelse om klassning vid verksamhet med brandfarlig vara^b
- SIND-FS 1983:7 SÄIs kungörelse om märkning av explosiva varor
- SÄIFS 1986:2 SÄIs kungörelse med föreskrifter om godkännande av explosiva varor
- SÄIFS 1986:3 SÄIs kungörelse med föreskrifter om godkännande av fyrverkeripjäser och pyrotekniska sceneffekter^c
- SÄIFS 1988:2 SÄIs föreskrifter om klassning vid hantering av explosiv vara
- SÄIFS 1989:2 SÄIs föreskrifter om tillsyn och om olycksrapportering^d
- SÄIFS 1989:3 SÄIs föreskrifter om klassificering av brandfarliga ätskor, m.m.
- SÄIFS 1989:9 SÄIs förteckning över godkända explosiva varor m.m.^e
- SÄIFS 1989:16 Sprängämnesinspektionens föreskrifter med allmänna bestämmelser om godkännande av explosiva varor samt bestämmelser om godkännande av elsprängkapslar
- AFS 1986:14 Arbetarskyddsstyrelsens föreskrifter om sprängarbete
- STEV-FS 1988:1 Statens energiverks föreskrifter om utförande och skötsel av elektriska starkströmsanläggningar (starkströmsföreskrifterna)^f
- STEV-FS 1988:2 Starkströmsföreskrifterna; ändring 1 till STEV-FS 1988:1^f
- SS 3611 Brand och räddning - Varselmärkning, utgåva 1^g
- SS 421 08 22 Svensk standard för potentialutjämning i riskområden med explosiv gasblandning, utgåva 1
- SS 421 08 24 Svensk standard för klassning av riskområden med explosivämne, utgåva 1.

2 kap Godkännande och klassificering

2.1 För godkännande av explosiva varor gäller SÄIFS 1986:2 och SÄIFS 1989:16.

För godkännande av nöjesfyrverkerier och pyrotekniska sceneffekter gäller SÄIFS 1986:3^c.

För godkännande av elsprängkapslar gäller SÄIFS 1989:16.

2.2 Godkända explosiva varor hänförs till huvudslag samt placeras i riskgrupper och samhanteringsgrupper enligt de principer som anges i FN:s "Recommendations on the transport of dangerous goods", utgåva 5 (jfr avsnitt 1.2).

2.3 Indelningen i huvudslag, riskgrupper och samhanteringsgrupper för godkända explosiva varor framgår av en av SÄI särskilt utgiven förteckning, SÄIFS 1989:9^e. För nöjesfyrverkerier och pyrotekniska sceneffekter upprättas en särskild förteckning. Av förteckningarna framgår även de särskilda villkor som är förenade med godkännande av respektive vara.

2.4 Godkännande och klassificering av organiska peroxider sker enligt de principer som anges i FN's "Recommendations on the transport of dangerous goods", utgåva 5.

I förteckningen (SÄIFS 1989:9)^e över godkända explosiva varor ingår en förteckning över organiska peroxider som en särskild bilaga^a.

3 kap Tillverkning

3.1 Tillverkning m.m. och 3.2 Fabriksmässig tillverkning har upphävts genom SÄIFS 1998:4 och ersatts av motsvarande regler där.

3.3 Icke fabriksmässig tillverkning

3.3.1 Den som enligt bestämmelserna i vapenlagen (1973:1176)ⁱ får inneha hagelgevär, annat jaktgevär, sportgevär eller pistol eller revolver för sportändamål får förvärva, inneha samt ladda ammunition för eget bruk utan särskilt tillstånd enligt dessa föreskrifter. Krut och tändhattar för laddningen får förvärfvas och innehas utan tillstånd, såvida mängden krut inte överstiger 2 kg och antalet tändhattar inte överstiger 2 000. För samtidig förvaring av större mängder krut och tändhattar fordras särskilt tillstånd. Tillstånd erfordras vidare för all förvaring av svartkrut i samband med skjutning med mynningsladdare. Tillstånd som ovan sägs meddelas av polismyndigheten.

Vid tillverkning skall tillämpas vad i avsnitt 3.4.7 sägs om rökförbud och om förbud att använda tändstickor, eld eller andra värmealstrande föremål.

3.4 Tillverkningslokaler och 3.5 Vissa särskilda bestämmelser har upphävts genom SÄIFS 1998:4 och ersatts av motsvarande regler där.

4 kap Förpackning och märkning

4.1 Förpackning

4.1.1 Explosiv vara skall, då den som färdig handelsvara överläts inom landet, vara förpackad dels enligt nedanstående bestämmelser, dels enligt de särskilda villkor som framgår av SÄIFS 1989:9^e.

4.1.2 Förpackning skall vara så utförd att ineliggande vara skyddas och inte kan komma ut. Den skall uthärda påkänningar som kan beräknas uppkomma under hantering (tryck-, stöt- och skjuvpåkänningar).

4.1.3 Explosiv vara skall förpackas i innerförpackning och ytterförpackning på sådant sätt att den under hantering ligger stadigt och inte förskjuts. I fall som framgår av de särskilda villkoren fordras inte innerförpackning.

Fyllnadsmaterial skall vara anpassat efter innehållets beskaffenhet. Om innehållet kan avge vätska med explosiva eller brandfarliga egenskaper, skall fyllnadsmaterialet ha erforderlig uppsugningsförmåga.

4.1.4 Pyrotekniska varor av skilda slag får förpackas i gemensam ytterförpackning. Pyrotekniska varor får inte sampackas med andra explosiva varor.

4.1.5 För explosiv vara, som vid minutförsäljning överlämnas direkt från säljaren till köparen eller dennes ombud, skall gälla följande.

Ytterförpackning skall vara hållbar och väl försluten. Varor som tillhör samma huvudslag får förpackas i gemensam ytterförpackning; dock får inte sprängkapslar sampackas med detonerande stubin. Krut och tändhattar får sampackas, fastän de tillhör skilda huvudslag, under förutsättning att tändhattarna är förpackade i förpackning som utesluter initiering av mer än enstaka tändhattar och dessutom så, att brand inte kan spridas från tändhatt till krut.

Innehåller ytterförpackning varor, som kan hänföras till olika klassificeringar enligt FNs rekommendationer, skall endast den klassificering anges till vilken de för hantering känsligaste varorna hör.

4.1.6 Beträffande beräkningen av explosiv varas vikt finns bestämmelser i punkt 6.2.4.

4.2 Märkning

4.2.1 För märkning gäller sprängämnesinspektionens föreskrifter om märkning av explosiva varor i SIND-FS 1983:7 samt, såvitt avser fyrverkerier, även i SÄIFS 1986:3^c. För märkning gäller vidare sådant särskilt villkor som angivits i förteckningen i SÄIFS 1989:9^e.

5 kap Handel och import

5.1 Handel

5.1.1 Utan hinder av eljest gällande krav på tillstånd för handel med explosiva varor får den som innehar tillstånd att tillverka explosiv vara av visst slag idka handel med sådan vara av egen eller annans tillverkning från tillverkningsstället eller från upplagsmagasin, som han erhållit tillstånd att anordna för ändamålet. Yrkesmässig tillverkare av sprängämnen, krut eller ammunition får från plats som nyss sagts utan särskilt tillstånd idka handel jämväl med tändmedel.

5.1.2 Tillstånd att bedriva handel med explosiva varor får endast meddelas den som är behörig att bedriva handel i allmänhet och som prövas lämplig att bedriva rörelsen. Explosiva varor får inte säljas mot postorder utan sprängämnesinspektionens medgivande.

5.1.3 I ansökan att idka handel med explosiv vara skall uppgift lämnas om

- sökandens fullständiga namn/firmanamn och personnummer/organisationsnummer samt hemort,
- den ort och den fastighet, där handelsrörelsen skall utövas,
- det eller de slag eller huvudslag av explosiv vara, sökanden ämnar försälja,
- den största mängd explosiv vara, sökanden önskar samtidigt inneha i handelsförråd på försäljningsställe eller i dess närhet (jfr avsnitt 6.11), samt
- föreståndares och vikaries namn, personnummer och hemort samt utredning om deras kvalifikationer.

Till ansökan skall fogas en planskiss.

5.1.4 Vill sökanden anlägga upplagsmagasin för förvaring av explosiva varor, skall särskild ansökan därom göras i den ordning som anges i avsnitt 6.13.

5.1.5 Tillståndsbevis skall innehålla uppgift om det eller de slag eller huvudslag av explosiv vara, som tillståndet avser, samt om den största mängd som på en gång får innehas. Beviset skall också innehålla uppgifter om var och hur explosiv vara skall förvaras och de övriga bestämmelser som kan finnas erforderliga.

5.1.6 Envar som idkar handel med explosiv vara skall för allmänheten hålla tillgängligt ett exemplar av dessa föreskrifter. Återförsäljare av sprängämnen eller bergkrut skall därjämte hålla tillgängliga arbetarskyddsstyrelsens föreskrifter om sprängarbete (AFS 1986:14).

5.1.7 Tillstånd till handel med explosiva varor får inte meddelas, om rörelsen kan medföra betydande olägenhet med hänsyn till allmän ordning eller säkerhet.

5.1.8 Inköps- och försäljningsbok skall förvaras tio år från den dag sista anteckningen gjordes.

5.1.9 Då förhållandena ger anledning därtill, skall utlämnande av explosiv vara vägras. Så skall exempelvis ske, om mottagaren inte legitimerar sig på tillfredsställande sätt, inte lämnar kvitto på den mottagna varan eller, där han uppträder såsom ombud för annan, inte företer vederbörlig fullmakt.

5.2 Import

5.2 Import har upphävts genom SÄIFS 1997:5 och ersatts av motsvarande regler där.

6 kap Innehav och förvaring

6.1 Allmänna bestämmelser

6.1.1 Tillstånd krävs enligt 11 § lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor. Särskilt tillstånd krävs inte för den som är berättigad att tillverka eller, på grund av tillverkningsstillstånd, förvärva eller idka handel med varorna. Särskilt tillstånd krävs inte heller för arbetstagare som enligt punkt 6.1.3 får utföra visst arbete för arbetsgivarens räkning.

Om inte annat angetts i ett tillståndsbevis, innebär tillstånd att inneha explosiv vara endast rätt att förvärva varan från den som äger idka handel med vara av detta slag.

6.1.2 Tillstånd att inneha explosiv vara får bara meddelas den som kan antas hantera varan med nödig aktsamhet och inte missbruka den samt har tillgång till ett förvaringsutrymme som uppfyller kraven i dessa bestämmelser.

Tillstånd att inneha sprängämnen, krut eller sprängkraftiga tändmedel får bara meddelas i de fall där det föreligger ett behov av varan i sökandens verksamhet.

6.1.3 Arbetstagare får utföra arbete med explosiv vara för arbetsgivares räkning, när det kan antas att han handhar varan med nödig aktsamhet.

Arbetstagare får inte förfoga över varan för annat ändamål än det som anvisats av arbetsgivaren.

6.2 Allmänt om förvaringsutrymmen och olika slag av förråd

6.2.1 Med förvaringsutrymmen avses i dessa bestämmelser såväl förvaringslokaler, såsom hela byggnader (inkl. bergrum) eller rum i byggnader, som förvaringsanordningar, såsom skåp, kistor, lådor eller särskilda väskor för förvaring av explosiva varor inom- eller utomhus.

6.2.2 Förvaringsutrymme för explosiv vara skall vara så utfört, inrett och beläget att det föreligger tillfredsställande säkerhet för att den explosiva varan inte kan åtkommas av obehörig och att skada inte kan vållas genom explosion eller antändning.

Förvaringsutrymme skall, där inte annat är särskilt angivet, vara försett med lås av tillförlitlig konstruktion.

Förvaringsutrymme skall innan det tas i bruk antingen ha konstruktionsgranskats av sprängämnesinspektionen eller vara utfört i enlighet med tekniskt underlag, som godkänts av inspektionen.

6.2.3 Olika slag av förråd för förvaring av sprängämnen, krut och sprängkraftiga tändmedel är

- mindre förbrukningsförråd (6.4)
- större förbrukningsförråd (6.5)
- flyttbara mindre förbrukningsförråd (6.6 och 6.7)
- flyttbara större förbrukningsförråd (6.6 och 6.8)
- handelsförråd (6.11)
- fabriksmagasin (6.12)
- upplagsmagasin (6.13).

Olika slag av förråd för förvaring av ammunition, icke sprängkraftiga tändmedel och pyrotekniska varor är

- förbrukningsförråd(6.10)
- handelsförråd (6.11)
- fabriksmagasin (6.12)
- upplagsmagasin (6.13 och 6.15).

För olika slag av förråd gäller särskilda regler om förvaringslokalers belägenhet, utförande och inredning samt placering av förvaringsanordningar inom- eller utomhus.

För magasin under jord samt för magasin i tunnel under drivning finns särskilda regler i 6.14 resp. 6.16.

6.2.4 Vid tillämpning av bestämmelser om maximivikt gäller följande:

- a) pyroteknisk vara beräknas till vikten av däri ingående pyrotekniska satsar, förutsatt att denna vikt är känd och angiven genom påskrift på varan eller på annat sätt som möjliggör kontroll,
- b) handvapenammunition beräknas efter bruttovikt, om inte annat utsägs; i bruttovikten inräknas inte emballage,
- c) i övriga fall beräknas vikten till ingående explosivämnens vikt, förutsatt att denna vikt är känd och angiven på sätt som möjliggör kontroll; i annat fall gäller bruttovikten.

6.3 Allmänna ordningsföreskrifter vid förvaring av explosiv vara

6.3.1 Den som innehar explosiv vara skall tillse att utnyttjat förvaringsutrymme hålls i godtagbart skick och inte blir utsatt för åverkan. Låsanordningen skall ägnas särskild uppmärksamhet och nyckeln förvaras så, att den inte kan åtkommas av obehöriga.

6.3.2 Den som innehar explosiv vara skall tillse att varan förvaras så, att den inte utsätts för stötar, rivning, upphettning eller annan påkänning, som kan bringa den att explodera eller brinna.

Explosiv vara skall vid hanteringen så länge det är möjligt förvaras i försluten fabriksförpackning eller annan förpackning som är jämförbar från säkerhetssynpunkt.

6.3.3 I förvaringslokal skall belysning och uppvärmning vara anordnade på ett sådant sätt att det inte föreligger någon fara för att explosiv vara bringas att explodera eller brinna genom upphettning eller påverkan av elektrisk ström. Härvid skall bestämmelserna för explosivämnesrum i starkströmsföreskrifterna (STEV-FS 1988:2)^f iakttas.

6.3.4 Efter samråd med räddningsnämnden kan tillsynsmyndighet besluta att plats, där explosiv vara förvaras, till varning för brandsläckningspersonal i händelse av brand, utmärks genom anslag eller att platsen beskrivs på annat lämpligt sätt, t.ex. på ritningar.

6.3.5 Pyroteknisk vara får inte förvaras i samma förvaringsanordning som sprängämne, krut eller sprängkraftiga tändmedel.

6.3.6 I förvaringslokal för explosiv vara får, förutom sådan vara, endast förvaras materiel som erfordras för uppackning, aptering eller annan dylik åtgärd med den explosiva varan. Inom magasin får därjämte finnas redskap, som behövs för magasinets yttre och inre renhållning. Vad som finns inom förvaringslokal av annan materiel än explosiv vara skall förvaras åtskilt från denna i skåp, fack eller liknande utrymme, som särskilt inrättats för ifrågavarande materiel.

6.3.7 För att utföra annat arbete i förvaringslokal för explosiva varor än att lägga in och ta ut explosiva varor och se till att lokalerna hålls rena och i behörigt skick krävs medgivande från sprängämnesinspektionen.

6.3.8 Tobaksrökning är förbjuden inom förvaringslokal för explosiv vara eller i dess närhet, när förvaringsutrymmet hålls öppet. Detsamma gäller användande av tändstickor eller eld.

6.3.9 Även vid annan hantering av explosiva varor är tobaksrökning förbjuden. Förbudet gäller dock inte vid hantering av handvapenammunition vid skjutningar m.m.

Råder rökförbud får tändstickor och eld endast brukas i den utsträckning det är nödvändigt för att kunna använda den explosiva varan.

6.4 Vissa regler för mindre förbrukningsförråd

6.4.1 Mindre förbrukningsförråd av sprängämnen, krut och sprängkraftiga tändmedel får omfatta högst 5 kg sprängämnen och krut, 100 sprängkapslar samt 1 kg detonerande stubin.

6.4.2 Tillståndsmyndighet får, när det föreligger särskilda skäl, bestämma att vissa regler för större förbrukningsförråd skall gälla för ett mindre förråd med stor omsättning. Det skall härvid vara fråga om en yrkesmässig hantering av sprängämnen.

6.4.3 Mindre förbrukningsförråd av sprängämnen, krut och sprängkraftiga tändmedel skall ligga på betryggande avstånd från vägar och byggnader m.m. Avståndet anses betryggande om förrådet ligger

- a) 5 meter från allmänt trafikerad väg, gata, järnväg eller farled, samt
- b) 10 meter från byggnad eller plats, där människor uppehåller sig varaktigt eller samlas i större antal.

6.4.4 Tillfälligt undantag från dessa avståndsbestämmelser får medges av tillståndsmyndigheten, när detta prövas nödvändigt för sprängarbete inom tätbebyggt område.

6.4.5 Mindre förbrukningsförråd skall anordnas inomhus. Endast byggnader utan bostäder, eldstäder eller anhopningar av lättantändliga föremål får användas. De explosiva varorna skall förvaras i för ändamålet lämpade, låsta förvaringsanordningar. Dessa skall vara fastsatta på ett sådant sätt att de endast med svårighet kan lösgöras och föras från platsen av obehöriga. Nyckel till lås skall förvaras inbrottsäkert.

6.4.6 Utomhusförvaring får medges av tillståndsmyndighet, när det föreligger särskilda skäl för en sådan förvaring under en kort period. Förvaringsanordningen skall vara låst och stå under daglig tillsyn.

6.4.7 Finns sprängkapslar i samma förvaringsanordning som sprängämnen, krut eller detonerande stubin, skall kapslarna förvaras i särskilt, låst fack. Om inte tillståndsmyndigheten medgett annat, skall avståndet mellan facket och sprängämnen, krut eller detonerande stubin vara minst 1 meter.

Finns möjligheter därtill, skall sprängkapslar förvaras i andra utrymmen än övriga explosiva varor. Sprängkapslar får förvaras i bostad. Därvid skall förrådsinnehavaren ensam ha tillgång till förvaringsanordningen. Sprängkapslar skall därvid ligga i originalförpackning i ask eller liknande förpackning, så att de behåller sina inbördes lägen.

6.5 Vissa regler för större förbrukningsförråd

6.5.1 Större förbrukningsförråd av sprängämnen, krut och sprängkraftiga tändmedel får omfatta högst 60 kg sprängämnen och krut, 1 200 sprängkapslar samt 5 kg detonerande stubin. Är förbrukningsförrådet avsett enbart för sprängkapslar, får högst 10 000 sådana kapslar förvaras i detta.

6.5.2 Om omständigheterna inte är sådana att det skäligen kan krävas att ett upplagsmagasin skall anordnas, får tillståndsmyndighet efter prövning i det enskilda fallet medge att mängderna sprängämnen, krut och sprängkraftiga tändmedel som förvaras i ett förbrukningsförråd får överskrida de i punkt 6.5.1 angivna. Därvid skall förrådet vara fördelat på flera förvaringsutrymmen, som är belägna på betryggande avstånd från varandra. I varje förvaringsutrymme får förvaras högst den mängd sprängämnen, krut och sprängkraftiga tändmedel som anges i punkt 6.5.1.

6.5.3 Större förbrukningsförråd skall ligga på betryggande avstånd från vägar och byggnader m.m. Avståndet anses betryggande, om förrådet ligger

- a) 50 meter från allmänt trafikerad väg, gata, järnväg eller farled, samt
- b) 100 meter från byggnad eller plats, där människor uppehåller sig varaktigt eller samlas i större antal.

6.5.4 Är sprängämneskista eller liknande anordning anbringad i grop, bakom kulle, i tät skog eller eljest så, att fara för omgivningen i händelse av explosion är påtagligt mindre än om anordningen stått öppet på slät mark, kan avstånden allt efter omständigheterna i det enskilda fallet sättas ned inemot hälften.

6.5.5 Större förbrukningsförråd skall anordnas utomhus. De explosiva varorna skall förvaras i för ändamålet lämpade låsta sprängämneskistor eller liknande anordningar. Dessa skall vara fastsatta på ett sådant sätt att de inte utan svårighet kan föras från platsen av obehöriga. Nyckeln till låset skall förvaras inbrottssäkert.

6.5.6 Sprängämneskistor och liknande anordningar skall vara utförda på ett sådant sätt att de utgör skydd mot sådant inbrott som inte utförs med hjälp av skärbrännare, sprängämnen eller liknande hjälpmedel.

6.5.7 Större förbrukningsförråd får inte förläggas i närheten av brandfarligt upplag. Tillfälligt undantag från dessa bestämmelser får medges av tillståndsmyndigheten, när detta provas nödvändigt för sprängarbete inom tätbebyggt område.

Som villkor för ett sådant undantag skall gälla

- a) att mängden förvarad explosiv vara högst motsvarar den som är nödvändig för att genomföra ifrågasvarande arbete,
- b) att tiden för förvaringen hålls så kort som möjligt,
- c) att sprängkapslar förvaras för sig och på ett avstånd av minst 10 meter från sprängämnen, krut eller detonerande stubin,
- d) att explosiva varor inte förvaras närmare byggnad eller upplag av brännbart material än 5 meter, såvida inte använd sprängämneskista eller liknande anordning har lägst brandteknisk klass A 60 (motsvaras sedan 1994 av EI 60), samt
- e) att ytterligare särskilda säkerhetsåtgärder vidtas i mån av behov.

6.5.8 Större förbrukningsförråd får inte förläggas på kortare avstånd från varandra än 50 meter.

Undantag från dessa bestämmelser får, när särskilda skäl föreligger, medges av tillståndsmyndigheten.

Som villkor för ett sådant undantag skall gälla

- a) att sprängkapslar förvaras för sig och på ett avstånd av minst 10 meter från sprängämnen, krut eller detonerande stubin, samt
- b) att ytterligare särskilda säkerhetsåtgärder vidtas i mån av behov för att vinna betryggande säkerhet mot att explosion överförs från ett förråd till ett annat.

6.5.9 Förvaras sprängkapslar i samma förvaringsanordning som sprängämnen, krut eller detonerande stubin, skall kapslarna förvaras i särskilt fack. Sprängkapslar skall därvid ligga i ask eller liknande förpackning, så att de behåller sina inbördes lägen.

6.6 Vissa gemensamma regler för flyttbara förråd

6.6.1 Flyttbara förråd av sprängämnen, krut och sprängkraftiga tändmedel skall anordnas endast när särskilda behov föreligger. De kan användas vid linjearbeten eller liknande utanför hemorten där kortvarigare sprängarbeten skall utföras på skilda orter och när det, på grund av för stora avstånd, möter svårigheter att utnyttja förråd på hemorten.

6.6.2 Flyttbara förråd får inte användas inom tätbebyggt område.

6.6.3 När inget sprängarbete skall utföras under längre tid, t.ex. under semestrar och längre helger, skall de explosiva varorna överföras till stationära förbrukningsförråd eller upplagsmagasin.

6.7 Vissa regler för flyttbara mindre förråd

6.7.1 När det gäller flyttbara mindre förråd av sprängämnen, krut och sprängkraftiga tändmedel, tillämpas samma regler rörande mängder, inomhusförvaring och betryggande avstånd till vägar och byggnader m.m. som för mindre förbrukningsförråd.

6.7.2 I flyttbara mindre förråd av explosiva varor får sprängkapslar samförvaras med sprängämnen, krut och detonerande stubin endast efter medgivande av sprängämnesinspektionen.

6.7.3 Sprängämnen, krut och sprängkraftiga tändmedel skall utomhus förvaras i för ändamålet lämpade, låsta sprängämneskistor eller liknande anordningar. Dessa skall vara fastsatta på ett sådant sätt att de inte utan svårighet kan föras från platsen av obehöriga, t.ex. genom stöld av fordon. Nyckel till lås skall förvaras inbrottssäkert.

6.8 Vissa regler för flyttbara större förråd

6.8.1 Flyttbara större förråd av sprängämnen, krut och sprängkraftiga tändmedel får omfatta högst 60 kg sprängämnen och krut, 1 200 sprängkapslar samt 5 kg detonerande stubin.

6.8.2 När flyttbart större förråd kommer att vara placerat längre än tre dagar på samma plats, skall förrådets placering anmälas till polismyndigheten i det distrikt inom vilket förrådet är uppställt.

6.8.3 Flyttbara större förråd av sprängämnen, krut och sprängkraftiga tändmedel skall förvaras utomhus.

6.8.4 När det gäller flyttbara större förråd av sprängämnen, krut och sprängkraftiga tändmedel, tillämpas samma regler rörande utomhusförvaring och avstånd till vägar och byggnader m.m. som för större förbrukningsförråd. De får inte förläggas i närheten av brandfarligt upplag.

6.8.5 Finns sprängkapslar i samma förvaringsanordning som sprängämnen, krut eller detonerande stubin, skall kapslarna förvaras i särskilt fack.

6.9 Innehav och tillfällig förvaring av sprängämnen, krut och sprängkraftiga tändmedel på arbetsplats

6.9.1 Sprängämnen, krut och sprängkraftiga tändmedel, som uttas från upplag eller förråd för löpande förbrukning på arbetsplats, skall förvaras och handhas under betryggande uppsikt. Närmare bestämmelser om sprängarbete finns i AFS 1986:14.

6.9.2 Har sprängplats genom laddning och anbringande av tändmedel börjat iordningställas för sprängning, skall genom bevakning eller på annat betryggande sätt tillses att obehöriga inte kommer åt de explosiva varorna.

6.9.3 Vid tillfällig förvaring skall, om inte annat framgår av tillståndsbeslutet, de explosiva varorna förvaras i låst förvaringsutrymme. Nyckel till låset skall inte kunna

åtkommas av obehörig. När det gäller förvaring och avstånd till vägar och byggnader m.m., tillämpas samma regler som för förbrukningsförråd.

6.9.4 Sprängkapslar skall förvaras i särskilt fack i förvaringsutrymmet. Sprängkapslarna skall därvid ligga i ask eller liknande förpackning, så att de behåller sina inbördes lägen.

6.9.5 Förvaringsutrymme som innehåller explosiv vara skall vara placerat på ett sådant sätt att risk för explosion genom mekanisk påverkan inte uppstår.

I gruva eller på annan arbetsplats under jord skall vid placering av förvaringsutrymme tillses att schakt eller andra utrymningsvägar inte blir obrukbara i händelse av explosion.

6.10 Förbrukningsförråd för ammunition, icke sprängkraftiga tändmedel och pyrotekniska varor

6.10.1 Sådan ammunition som avses i vapenlagen (1973:1176)¹ samt hagelpatroner och kulpatroner till gevär får förvärvas och innehas utan tillstånd enligt dessa föreskrifter. Detsamma gäller även för annan vara för vilken särskilt beslutas att tillstånd inte skall krävas.

Anm: För varor som avses i andra meningen finns tillståndsbefrielse angiven som särskilt villkor i samband med godkännandet av respektive vara. Detta framgår av förteckningen över godkända varor (SÅIFS 1989:9)^e.

6.10.2 Varor som avses under avsnitt 6.10.1 skall, i avvaktan på att de används, bibehållas i sina förpackningar eller, om de saknar förpackningar, placeras i lämplig låda eller annan förvaringsanordning.

6.11 Handelsförråd

6.11.1 Handelsförråd får innehålla högst 60 kg sprängämnen och krut, 10 kg sprängkraftiga tändmedel samt 100 kg pyrotekniska varor.

Därutöver får handelsförråd innehålla ammunition och icke sprängkraftiga tändmedel till de mängder som polismyndigheten anger i varje särskilt fall.

6.11.2 Handelsförråd får bara anordnas inom tätbebyggt område, när det erfordras för att tillgodose handels behov och förvaringen kan ordnas på ett nöjaktigt sätt från skydds- och säkerhetssynpunkt.

6.11.3 Handelsförråd av sprängämnen, krut eller sprängkraftiga tändmedel skall vara beläget på betryggande avstånd från byggnad eller plats, där människor uppehåller sig varaktigt eller samlas i större antal. Det skall vara förlagt och anordnat så, att mera omfattande skadeverkningar av en explosion förebyggs.

6.11.4 I handelsförråd får explosiva varor av skilda huvudslag inte förvaras i samma förvaringsutrymme. Undantag får dock göras för sprängämnen, krut och detonerande stubin, om sådana varor förvaras var för sig på skilda hyllor eller i skilda fack eller askar. Vidare får krut och tändhattar förvaras i samma förvaringsutrymme under förutsättning att tändhattarna är förpackade enligt bestämmelserna i punkt 4.1.5. Det skall därvid tillses att brand inte kan spridas från tändhatt till krut.

6.11.5 Försäljningsdisk och öppna utrymmen får inte användas för förvaring av explosiv vara. Pyrotekniska varor får dock läggas in i olåst utrymme i försäljningsdisk eller hylla under tid då försäljningslokalen är öppen för allmänheten under förutsättning att varorna hålls under uppsikt och inte är lätt åtkomliga för obehöriga.

6.11.6 Ingår i handelsförråd högst 10 kg sprängämnen och krut eller högst 2 kg sprängkraftiga tändmedel skall följande iakttas vid förvaringen av dessa varor.

- a) Förvaringsutrymmet skall hållas låst och vara utfört i lägst brandteknisk klass B 15 (motsvaras sedan 1994 av EI 15) gentemot brand utifrån. Det kan vara placerat inomhus i butik, försäljningslokal eller i lagerlokal eller också i källare. Brandfarliga varor eller annat lättantändligt gods får inte förvaras i anslutning till explosiva varor.
- b) Skåp och därmed jämförliga förvaringsanordningar skall vara inmurade i vägg eller fastsatta vid vägg på sådant sätt att de inte kan lösgöras av obehöriga. Finns förvaringsanordningen i butikslokal, skall den vara placerad vid vägg innanför försäljningsdisken. Anordningen får inte vara placerad intill värmeelement eller närmare eldstad än 3 meter. Minst samma avstånd skall iakttas mellan anordningar, som innehåller sprängämnen, krut och sprängkraftiga tändmedel, och anordningar, som innehåller pyrotekniska varor. Minst samma avstånd skall också iakttas mellan förvaringsanordningar, som innehåller sprängkapslar, och anordningar, som innehåller sprängämnen eller krut eller detonerande stubin.
- c) Förvaringsanordningen skall vara placerad och inrättad på ett sådant sätt att innehållet lätt kan föras undan i händelse av brand.

6.11.7 Ingår i handelsförråd mer än 10 kg sprängämnen och krut eller mer än 2 kg sprängkraftiga tändmedel, skall följande iakttas vid förvaringen av dessa varor.

- a) Förvaringsutrymme skall vara försett med lås och vara utfört på ett sådant sätt att det utgör skydd mot sådant inbrott som inte sker med hjälp av skärbrännare, sprängämnen och liknande hjälpmedel.
- b) Förvaringsutrymme skall hållas låst utom när explosiv vara tas ut eller läggs in i utrymmet. Nyckeln till låset skall förvaras på sådant sätt att den inte kan åtkommas av obehöriga.
- c) Förvaringsutrymme skall vara inrett och utfört på ett sådant sätt att de varor, som förvaras i utrymmet, skyddas mot farlig upphettning vid brand.
- d) Förvaringsutrymme skall vara beläget på ett från skyddssynpunkt godtagbart avstånd från byggnader och andra objekt som kan skadas eller förstöras i händelse av explosion.

Vid beräkningen av avstånd skall hänsyn tas till förutsättningarna att, när brand utbrutit i närheten, åstadkomma ett verksamt skydd mot farlig upphettning eller att föra bort de explosiva varorna till lämpligare plats.

- e) Utan särskilt medgivande av sprängämnesinspektionen får avståndet mellan förvaringsutrymme samt byggnad eller plats, där större antal människor uppehåller sig varaktigt eller samlas, inte understiga 50 meter.
- f) Förvaringsutrymme får anordnas på gårdsplan eller liknande plats utomhus. Avståndet från förvaringsutrymme till byggnad eller upplag av brännbart material får inte understiga 5 meter. Samma minsta avstånd skall tillämpas mellan förvaringsutrymme och sådan del av hus eller annan byggnad, där människor regelbundet uppehåller sig.
- g) Förvaringsutrymme får anordnas inomhus i annan byggnad än bostadshus och skall därvid vara förlagt till källare eller bottenvåning.

Avståndet från förvaringsutrymme till sådan del av byggnaden, där människor regelbundet uppehåller sig, skall vara minst 5 meter. I byggnad, som inte är

brandsäker, skall förvaringsutrymmet vara avskilt i lägst brandteknisk klass A 60 (motsvaras sedan 1994 av EI 60) från byggnaden i övrigt.

- h) Förvaras högst 5 kg sprängkraftiga tändmedel i förvaringsutrymme inomhus och förvaras inom samma utrymme inte mer än 10 kg sprängämnen och krut, får de i punkt 6.11.6 b) angivna avståndsreglerna tillämpas.

6.11.8 Handelsförråd för högst 200 kg ammunition samt handelsförråd för icke sprängkraftiga tändmedel och pyrotekniska varor får förvaras inomhus i skåp eller liknande förvaringsanordning. Ammunition och tändmedel skall förvaras i väggfasta anordningar.

Förvaringsanordning skall antingen inrymmas i låst lokal eller i lokal där anordningen och varorna i denna står under fortlöpande tillsyn. Nyckeln till lokalen skall förvaras på sådant sätt att den inte kan åtkommas av obehöriga.

För placeringen av förvaringsanordningen tillämpas avståndsreglerna i punkt 6.11.6 b). Avståndet skall vara minst 3 meter mellan förvaringsanordning, som innehåller pyrotekniska varor, och anordning, som innehåller explosiv vara av annat slag än ammunition.

6.11.9 Om pyrotekniska varor inte förvaras i särskild förvaringsanordning utan direkt i lokal, får det inte finnas eldstad, brandfarlig vara eller annat lättantändligt gods i lokalen.

Inte heller i övrigt får lokalen vara anordnad så, att det föreligger fara för antändning av de pyrotekniska varorna eller spridning av brand.

6.11.10 Handelsförråd för mer än 200 kg ammunition skall vara utfört i lägst brandteknisk klass B 15 (motsvaras sedan 1994 av EI 15) gentemot brand utifrån. Utrymmet skall vara låst eller stå under fortlöpande tillsyn. Nyckeln till låset skall förvaras på sådant sätt att den inte kan åtkommas av obehöriga.

6.12 Vissa regler för fabriksmagasin

6.12.1 Tillstånd att anordna fabriksmagasin får meddelas endast den som fått tillstånd att tillverka explosiva varor.

6.12.2 I fabriksmagasin får förvaras högst 200 000 kg explosiva varor, vari inberäknas endast nettovikten explosivämnen, förutsatt att denna är känd och angiven på sätt som möjliggör kontroll.

6.12.3 Vid tillverkning av pyrotekniska varor skall bränslen och oxidatorer förvaras var för sig i skilda rum.

6.12.4 Vad som anges i punkterna 6.13.6-6.13.8 gäller i tillämpliga delar även för fabriksmagasin.

6.13 Vissa regler för upplagsmagasin

6.13.1 Tillstånd att utan anslutning till tillverkningsställe anordna upplagsmagasin får av polismyndigheten i det distrikt, där magasinet skall placeras, meddelas den som uppfyller kraven i punkt 6.12.1. Tillstånd kan därutöver meddelas av polismyndigheten till handlande eller förbrukare, vilka samtidigt på samma ställe vill inneha större mängd explosiva varor än som medges för handels- eller förbrukningsförråd.

6.13.2 Utan särskilt medgivande av sprängämnesinspektionen får i upplagsmagasin förvaras högst 100 000 kg explosiva varor.

Mängd explosivämne beräknas på det sätt som anges i punkt 6.2.4.

6.13.3 Upplagsmagasin får inte vara beläget på plats, där det kan medföra särskild fara för omgivningen.

6.13.4 Upplagsmagasin får inte ligga inom tätbebyggt område.

6.13.5 Upplagsmagasin som inrymmer sprängämnen, krut, sprängladdad ammunition eller sprängkraftiga tändmedel skall ligga på betryggande avstånd från vägar och byggnader m.m.

6.13.6 Upplagsmagasin skall vara försett med lås och vara utfört på ett sådant sätt att anordningarna utgör skydd mot sådant inbrott som inte utförs med hjälp av skärbrännare, sprängämnen eller liknande hjälpmedel. Nyckeln till låset skall förvaras inbrottsäkert och på annan plats än i magasinets närhet.

6.13.7 Upplagsmagasin skall vara så inrett och utfört att de däri förvarade varorna skyddas på betryggande sätt mot utifrån kommande brand.

6.13.8 Finns sprängkapslar i samma magasin som andra explosiva varor, skall kapslarna förvaras i särskild förvaringsanordning på betryggande avstånd från övriga varor.

6.13.9 Ligger upplagsmagasinet ovan jord, skall beräkningen av betryggande avstånd till allmänt trafikerad väg, gata, järnväg eller farled, till bostadshus och till plats, där människor uppehåller sig varaktigt, göras med hänsyn till det eller de slag av explosiva varor som skall förvaras i magasinet. Hänsyn skall även tas till mängden förvarade varor, de värden som utsätts för fara i händelse av explosion samt till förekomsten av naturligt eller särskilt uppfört skydd, som avskärmar magasinet och därigenom kan minska verkningarna av en explosion.

I en tabell över skyddsavstånd för upplagsmagasin ovan jord, som återfinns i *bilaga B* till dessa föreskrifter, anges avstånd som kan anses betryggande för de i tabellen angivna fallen. Uppgifterna i *bilaga B* utgör allmänna råd i fråga om skyddsavstånd.

Avstånd från magasin till högspänningsledning regleras i starkströmsföreskrifterna, STEV-FS 1988:1^f, § 99 g.

6.14 Magasin under jord

6.14.1 Magasin i gruva får inrättas för högst 20 000 kg explosiv vara. Magasinet skall om möjligt placeras avskilt i ett utrymme som inte är omedelbart förbundet med del av gruva, där brytning eller annan verksamhet förekommer.

Magasinet skall vara åtskilt genom fast berg från närmaste schakt, brytningsrum och transportort minst till de avstånd som framgår av nedanstående tabell.

Största mängd explosiv vara, kg	Minsta tillåtna avstånd i berg till schakt eller transportort,
---------------------------------------	---

	brytningsrum, m	
	m	m
2 500	30	15*)
5 000	40	20
10 000	50	25
15 000	60	30
20 000	70	35

*) Mindre avstånd till transportort medges för magasin rymmande högst 2 500 kg, om annan utrymningsväg till schakt än transportorten finns och magasinets brukningstid är begränsad till högst 2 år.

Magasinet skall vara placerat så, att luftstövågen vid en explosion inte slår mot transportorten.

Flera magasin får förekomma i gruva. Gruvmagasin inreds lämpligen i en i berget insprängd ort. Magasinet avskiljs från orten i övrigt med en vägg, som utförs av motståndskraftigt material. Magasinets volym skall vara sådan att den största mängd sprängämnen som får förvaras i magasinet inte, inberäknat förpackningar, upptar mer än en tredjedel.

Gruvmagasin skall vara utfört på ett sådant sätt att det inte uppkommer någon fara genom att berg lossnar eller genom att vatten tränger in från tak eller väggar. Magasinet skall ha slätt golv och vara väl dränerat. Luftfuktigheten i magasinet skall hållas vid en sådan nivå att de explosiva varorna inte tar skada.

För utlämning av explosiv vara från gruvmagasin godtas i berget väl fästade skåp med låst fack för varje arbetstagare, till vilken explosiv vara skall utlämnas. Sådan arbetstagare får själv inneha nyckel till sitt fack. Skåpen skall vara placerade på skyddad plats invid magasinet. Facket får inte inrymma mer än den beräknade dagsförbrukningen för arbetstagaren.

6.14.2 Underjordiskt magasin annorstädes än i gruva skall schaktas ned i marken eller sprängas in i berg.

Magasin som schaktas ned utförs enligt de regler som gäller i allmänhet för utförande och inredning av magasin.

För magasin som sprängs in, t.ex. magasin i bergbygge under jord, gäller i tillämpliga delar vad som angetts för gruvmagasin. Dock får magasin i tunnel under drivning följa tunneldrivningens gång genom flyttning, varvid reglerna i avsnitt 6.16 skall gälla. I motsvarande fall får reglerna också tillämpas i gruva.

6.15 Magasin för icke sprängladdad ammunition, icke sprängkraftiga tändmedel och pyrotekniska satser

6.15.1 Magasin för förvaring av handvapenammunition och annan icke sprängladdad ammunition liksom magasin för förvaring av pyrotekniska varor skall vara utfört i lägst brandteknisk klass B 15 (motsvaras sedan 1994 av EI 15) gentemot brand utifrån.

6.15.2 Magasin för förvaring av icke sprängkraftiga tändmedel skall vara utfört i lägst brandteknisk klass A 60 (motsvaras sedan 1994 av EI 60) gentemot brand utifrån.

6.15.3 Vid beräkningen av betryggande avstånd till kringliggande bebyggelse, allmänt trafikerad väg m.m. bör avståndstabellen i *bilaga B*, med avstånden minskade till en fjärdedel, tjäna till vägledning, dock att minsta avstånd skall vara 50 meter, om inte särskilda skäl kan anges för att välja kortare avstånd. När det gäller magasin, som endast innehåller handvapenammunition, skall ett avstånd av 50 meter anses vara tillfyllest oavsett mängden.

6.16 Magasin i tunnel under drivning

När magasin i tunnel under drivning följer tunneldrivningens gång, skall följande regler tillämpas.

6.16.1 I magasinet får förvaras högst 4 000 kg explosiv vara. Härifrån får inte ingå några sprängkapslar.

6.16.2 Över magasinet skall finnas ett bergtak av minst 35 meters tjocklek.

Förvaras i magasinet högst 3 000 kg explosiv vara, godtas ett bergtak av 30 meters tjocklek. Förvaras högst 1 000 kg explosiv vara, skall motsvarande tak ha en tjocklek av 20 meter.

6.16.3 Magasinet skall vara så beskaffat och placerat och tunneln vara så förstärkt att explosion i magasinet inte kan inträffa genom berglossning, stenkastning vid sprängning eller kollision med fordon.

6.16.4 I rak tunnel får avståndet från magasinet till tunnelgaveln inte vid något tillfälle understiga 300 meter. Luftbehållare under tryck får inte vara uppställd i farligt grannskap av sprängplats eller magasin.

6.16.5 Magasin bör företrädesvis vara placerat i insprängd nisch i tunnelväggen.

6.16.6 För större förbrukningsförråd av sprängkapslar i tunnel (högst 10 000) skall utöver särskilt gällande föreskrifter iakttas de regler som här angetts för tunneltmagasin. Avståndet från förrådet till magasinet i rak tunnel skall vara minst 50 meter.

6.16.7 Vid beräkningen av betryggande avstånd till kringliggande bebyggelse, allmänt trafikerad väg m.m. bör avståndstabellen i *bilaga B* tjäna till vägledning.

Detta gäller för utblåsningsriktningen i händelse av explosion. När det gäller andra riktningar, får avståndet bedömas från fall till fall.

6.17 Förråd för organiska peroxider

Avsnitt 6.17 har upphävts genom SÄIFS 1993:5 som ersatts av motsvarande regler i SÄIFS 1996:4.

7 kap Vissa särskilda bestämmelser

7.1 Tillsyn

För tillsynen av efterlevnaden av dessa föreskrifter gäller bestämmelserna om explosiva varor i SÄIFS 1989:2^d.

7.2 Förbudsanslag och varningsanslag har upphävts genom SÄIFS 1998:4 och ersatts av motsvarande regler där.

7.3 Klassning vid hantering av explosiv vara

För riskbedömning där risk finns för antändning av explosiv vara gäller SÄIFS 1988:2 och, där risk föreligger för explosiv gasblandning, även SIND-FS 1983:2^b.

7.4 Dispens

Sprängämnesinspektionen får ge dispens från dessa föreskrifter.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 juli 1989, då kommerskollegiets kungörelse (KFsA 1968:2), med närmare bestämmelser rörande tillämpningen av förordningen den 10 juni 1949 (1949:341) om explosiva varor upphör att gälla.

De äldre bestämmelserna om förbuds- och varningsanslag får dock tillämpas i stället för dessa bestämmelser intill utgången av 1990. Uppsatta anslag enligt de äldre bestämmelserna behöver inte bytas mot anslag enligt avsnitt 7.2 i dessa föreskrifter.

OWE FREDHOLM

Gunnar-Arne Björkman/ Olle Boström

-
- ^a Jfr Sprängämnesinspektionens föreskrifter (SÄIFS 1996:4) om hantering av organiska peroxider samt förteckning (SÄIFS 1996:5) över brandreaktiva varor.
- ^b Har ersatts av Sprängämnesinspektionens föreskrifter (SÄIFS 1996:6) om klassning av riskområden vid hantering av brandfarliga gaser och vätskor.
- ^c Har ersatts av Sprängämnesinspektionens föreskrifter (SÄIFS 1992:2) om godkännande av fyrverkeripjäser och pyrotekniska sceneffekter
- ^d Har ersatts av Sprängämnesinspektionens föreskrifter (SÄIFS 1994:4) om tillsyn och om olycksrapportering.
- ^e Har ersatts av Sprängämnesinspektionens förteckning (SÄIFS 1993:4) över godkända explosiva varor.
- ^f Jfr Elsäkerhetsverkets starkströmsföreskrifter (ELSÄK-FS 1994:7) och föreskrifter (ELSÄK-FS 1995:6) om elektriska utrustningar i explosionsfarlig miljö.
- ^g Har upphört att gälla.
- ^h Jfr Sprängämnesinspektionens föreskrifter (SÄIFS 1995:6) om hantering av ammoniumnitrat.
- ⁱ Har ersatts av vapenlagen (1996:67).

Bilaga A

Bilaga A har upphävts genom SÄIFS 1998:4 och ersatts av motsvarande regler där.

[UPPHÄVD]

Bilaga B

Avstånd som kan anses betryggande för de i tabellen angivna fallen.

Tabell över skyddsavstånd för upplagsmagasin ovan jord

Kg explosiv vara i magasinet (nettovikt) Q	Skyddsavstånd i meter ¹⁾ till				
	grupp av bostads- hus, större sådant hus, bygg- nad eller plats där mycket folk uppehåller sig, samt trafikled ⁷⁾ med mycket stor trafiktäthet		enstaka, mindre bostadshus		annan byggnad samt trafik- led ⁷⁾ med måttlig trafik- täthet ⁶⁾
	utan skydd ²⁾	med gott skydd ³⁾	utan skydd ⁴⁾	med gott skydd ⁵⁾	
100	140	70	60	50	50
200	180	90	80	50	50
300	200	100	100	50	60
400	220	110	120	60	65
500	240	120	130	65	70
1000	300	150	190	100	90
2000	380	190	270	130	110
3000	430	220	330	160	130
4000	480	240	380	190	140
5000	510	260	420	210	150
10000	650	325	600	300	190
15000	740	370	740	370	220
20000	810	410	810	410	240
25000	880	440	880	440	260
50000	1100	550	1100	550	330
100000	1400	700	1400	700	420
150000	1590	800	1590	800	480
200000	1760	870	1760	870	530

¹⁾ I fråga om magasin som endast innehåller vara, vilken inte kan gå till massdetonation, kan avstånden minskas till en fjärdedel, dock att minsta avstånd skall vara 50 meter, om inte särskilda skäl kan anges för att välja kortare avstånd.

²⁾ Avstånden beräknade enligt formeln $30\sqrt[3]{Q}$. Mängden varor betecknas med Q .

³⁾ Avstånden beräknade enligt formeln $15\sqrt[3]{Q}$. Mängden varor betecknas med Q .

⁴⁾ Avstånden beräknade enligt formeln $6\sqrt{Q}$. Mängden varor betecknas med Q ; dock att för mängder överstigande 15 000 kg formeln under 2 ovan skall gälla.

⁵⁾ Avstånden beräknade enligt formeln $3\sqrt{Q}$. Mängden varor betecknas med Q ; dock att för mängder överstigande 15 000 kg formeln under 3 ovan skall gälla.

⁶⁾ Avstånden beräknade enligt formeln $9\sqrt[3]{Q}$. Mängden varor betecknas med Q .

⁷⁾ Med trafikled avses allmänt trafikerad väg, järnväg eller farled.

[UPPHÄVD]